

Oponentský posudek na doktorskou disertační práci

Autor práce: **PaedDr. Dana Egerová**

Název práce: **Analýza efektivních implementací e-learningu pro vzdělávání pracovníků v malých a středních podnicích**

Počet stran: 137 (+ 14 stran příloh)

Studijní program/obor: Pedagogika – Andragogika

Katedra andragogiky a personálního řízení, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Oponent: PhDr. Jaroslav Veteška, Ph.D., Univerzita Jana Amose Komenského Praha

1. Aktuálnost sledované problematiky

Procesy globalizace a rozvoj výroby tzv. „nehmotného zboží“ vyžadují od mikroekonomických subjektů stále větší flexibilitu a vysokou míru samostatnosti a konkurenceschopnosti. V popředí zájmu sociálních a humanitních věd proto stojí člověk (pracovní síla) jako nositel nejdůležitějšího výrobního faktoru – práce. Mezi kapitálová aktiva firem jsou proto zahrnovány všechny faktory, které zvyšují produktivitu pracovníků. Ve spojení s andragogikou lze uvedenou oblast odborně sledovat a analyzovat a přinést tak návrhy řešení a uplatnění uvedených koncepcí v oblasti vzdělávání, rozvoje a řízení lidských zdrojů. Je pochopitelné, že nejenom zaměstnavatelé v České republice, ale napříč celým světem hledají způsoby a efektivní možnosti vzdělávání svých pracovníků. Z tohoto pohledu lze hodnotit zvolené téma jako nanejvýš aktuální a přínosné.

Hledání efektivních nástrojů a možností vzdělávání pracovníků v rámci podnikatelského prostředí je téma zajímavé a doktorandka se jím dlouhodobě odborně zabývá. Jelikož globalizace staví nejenom Evropskou unii před stále nové výzvy, je třeba, aby každý občan ovládal širokou škálu profesních dovedností (kompetencí), aby mohl pružně reagovat na rychle se měnící ekonomické prostředí. Proto se zvyšují požadavky na jednotlivce a na jeho schopnosti přizpůsobovat se změnám a novým výzvám přicházejícím s rychlým vývojem společnosti.

Je zřejmé, že způsobilost (schopnosti a kompetence) člověka úspěšně jednat a uplatnit se na trhu práce je ovlivněna řadou vnějších a vnitřních faktorů. Doktorandka Dana Egerová se v předložené disertační práci zaměřila na oblast e-learningu, resp. na vzdělávání

pracovníků v malých a středních podnicích. Uvedenou oblast analyzovala se stálým zřetelem a zdůrazněním andragogických a psychologických souvislostí. Uvedené jevy a procesy uchopila v širším kontextu sociálních a hospodářských změn, které významně působí na řešenou problematiku. Význam a využití nových technologií ve vzdělávání dospělých stále roste a trendy jasně ukazují, že interaktivní a multimediální prostředky jsou ve středu zájmu jak didaktiky, tak i andragogiky.

2. Metodologický přístup

Práce je rozdělena na dvě části: teoretickou a empirickou. Teoretická část je dále členěna na dvě části: „E-learning“ a „E-learning v malých a středních podnicích“. U první části bych volil výstižnější název, např. (obecná) teoretická východiska e-learningu a až druhou bych zasadil do samotné aplikace – tedy v tomto případě do oblasti malých a středních podniků. Jak sama autorka uvádí, empirická část tvoří stěžejní část disertační práce (s. 50) a je členěna do pěti podkapitol, které se věnují identifikacím a analýzám faktorů determinujícím efektivnost e-learningu.

Autorka použila pro potvrzení svých hypotéz výzkumné Delphi šetření, deskriptivní případové studie a exploratorní případovou studii. Kombinaci uvedených metod považuji pro tuto oblast a účel za vhodně zvolenou a efektivní.

V této souvislosti by mě zajímalo, jakou autorka nabízí definice e-learningu v andragogické souvislosti, dále pak jaké jsou obecné možnosti využití e-learningu pro vzdělávání a rozvoj dospělých? Jaké výhody (a nevýhody) přináší využití této vzdělávací technologie pro malé a střední podniky, resp. jak jí sami představitelé MSP vnímají, či za technologii nebo za metodu vzdělávání?

A poslední dotaz se týká současného využití e-learningu: Z předložené rešerše a dlouholeté praxe dr. Egerové vyplývá, že tato technologie je v posledních letech značně modifikovaná a různé země Evropské unie (a celého světa) k ní přistupují poněkud odlišně (co se týká možností využití v rámci podnikového vzdělávání a samotné četnosti a odlišných způsobů aplikace, ať již z pohledu androdidaktického či edukačního). Jaký posun do budoucnosti vidí autorka v oblasti informačních a komunikačních technologií ve vztahu ke vzdělávání dospělých, resp. jaké bude využití či jaké nové formy nahradí či významně ovlivní vývoj e-learning?

3. Dílčí připomínky:

a) členění podkapitoly 1.1.4 považuji za zbytečné, stejně tak jednu podkapitulu v rámci 1.1.6;

- b) chybějící tečky u kapitoly 2; špatně označený závěr jako kapitola 3; struktura číslování by měla začínat u první kapitoly, nikoliv u teoretické části (ta se nečísluje);
- c) drobné gramatické chyby a překlepy (např. na str. 10, 12, 13, 22, 23, 34, 76, 122);
- d) rozvržení strany (počet řádků a znaků) neodpovídá normě.

I přes uvedené dílčí připomínky mohu konstatovat, že celkovou kvalitu předložené disertační práce nikterak neovlivní.

4. Formální a obsahové náležitosti disertační práce

Svým rozsahem disertační práce odpovídá požadovanému počtu stran a je splněna norma při použití pramenů. Po formální stránce práce vykazuje některé zbytečné nedostatky, (viz dílčí připomínky). Grafy, tabulky a přílohy považuji za funkční, protože zvyšují kvalitu výkladu. Pozitivně rovněž hodnotím výběr a rozsah použité literatury, vč. primárních zahraničních zdrojů, se kterými dr. Egerová pracuje.

Sledovanou problematiku uchopila komplexně, v obou částech – teoretické i empirické – prokázala vědeckou erudici a schopnost samostatné a efektivní práce s různými paradigmaty a koncepcemi. Autorka disertační práce nejenom hodnotí a přináší komparaci různých přístupů, ale nabízí i vlastní pohled a originální způsoby aplikace, vč. návrhů na efektivní využití v praxi.

Edukační principy vzdělávání dospělých účelně propojuje s informačními a komunikačními technologiemi, čímž posouvá výstupy ze své disertační práce k jednoznačnému využití, především v rámci podnikového vzdělávání v malých a středních podnicích.

Závěr

Disertační práce se věnuje problematice implementací e-learningu pro vzdělávání pracovníků v malých a středních podnicích. Autorka reflektuje současné aktuální potřeby zaměstnavatelů v oblasti profesní kvalifikace a další nároky na rozvoj pracovníků. Disertační práce Dany Egerové prokázala schopnost komplexně popsat, identifikovat a analyzovat faktory ovlivňující efektivnost e-learningu v andragogické teorii a podnikatelské praxi. Zpracováním tématu autorka doložila, že dovede aplikovat teoretické poznatky při řešení konkrétních problémů v oblasti vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů. Lze říci, že zadaný cíl byl splněn. Předložená práce je podnětným příspěvkem do diskuse o kvalifikačním vybavení pracovní síly v současné době, která je navíc významně ovlivněna vrcholící celosvětovou

hospodářskou krizí. I to je jeden z faktorů, který posouvá uvedené téma do roviny budoucích nároků a požadavků trhu práce.

Na základě poznatků získaných prostudováním předložené práce konstatuji, že její **úroveň odpovídá po obsahové i formální stránce požadavkům kladeným na doktorské disertační práce a proto ji doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 6. dubna 2010

PhDr. Jaroslav Veteška, Ph.D.

Univerzita Jana Amose Komenského Praha

Česká andragogická společnost